

Materská škola, Oravský Biely Potok 37, 027 42 Podbiel

Školský vzdelávací program Bystrý medvedík



Názov materskej školy	Materská škola Oravský Biely Potok 37
Názov ŠkVP	Bystrý medvedík
Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelanie
Vyučovací jazyk	slovenský
Zriaďovateľ	Obec Oravský Biely Potok 027 42
Miesto a dátum vydania	Oravský Biely Potok dňa 13.9.2019
Kontakt:	0911 395 410
Elektronická adresa	skolkaobp@gmail.com
Dátum prerokovania v pedagogickej rade	2.9.2019
Dátum prerokovania v rade školy	12.9. 2019
Riaditeľka materskej školy	Mgr. Petronela Bábyová, PhD. Podpis : Pečiatka :

Obsah

1) Názov školského vzdelávacieho programu	4
2) Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania	4
3) Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti	5
4) Vlastné zameranie školy	5
5) Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania	6
6) Učebné osnovy	7
Východiská plánovania výchovy a vzdelávania v materskej škole	7
7) Vyučovací jazyk	9
8) Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	9
9) Materiálno-technické a priestorové podmienky	9
10) Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí	10
11) Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	11

1. Názov školského vzdelávacieho programu

„Bystrý medvedík“

Detstvo je časom hier a dieťa v predškolskom veku sa učí hrou. Hra je prirodzenou detskou aktivitou, rovnako ako pre dospelého je prirodzenou aktivitou práca. Práve hry sa stávajú vynikajúcim prostriedkom, ako sa naučiť riešiť rôzne situácie a ako podporovať kreativitu. Tak ako to vyplýva z názvu, našim zámerom je hravým spôsobom smerovať cez vzájomne sa prelínajúce a prepojené oblasti k rozvoju detskej osobnosti, primerane jeho veku a schopnostiam. Hrami vedieme deti k tvorivej činnosti. Hru považujeme za prostriedok stimulujúci tvorivosť. Naša materská škola je pre deti priestorom pre uplatnenie každého jednotlivca.

2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti. Školský vzdelávací program je zostavený tak, aby rešpektoval ciele výchovy a vzdelávania uvedené v zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení neskorších predpisov.

Vlastné ciele:

- Motiváciou a hrami rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, rozvíjať a podporovať jedinečnosť detí.
- Individuálnym prístupom uľahčovať dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie (materská škola)
- Edukačnú činnosť zameriavať na výchovu k tvorivosti, oceňovať tvorivé myslenie detí, všímať si nové myšlienky.
- Pri školských aktivitách umožňovať deťom byť kreatívne, mať radosť, zažívať pocity zodpovednosti, samostatnosti a nezávislosti.
- Využívaním hier zameraných na vytváranie spolupatričnosti a uvedomenie si triedy ako výchovného spoločenstva, na odstraňovanie agresivity, získavať mravné návyky, spôsoby kultúrneho správania, základy životného štýlu a celého života.
- Prostredníctvom bežných denných situácií, ale aj modelových situácií si utvárať základnú detskú predstavu o tom, čo je dobré a čo zlé, čo sa smie a čo nesmie (neklamať, nebrať cudzie veci, neničiť veci okolo seba,

neubližovať, neponižovať, neposmievať sa druhým) a vo vývojovo zodpovedajúcich situáciách sa podľa tejto predstavy chovať (doma, v materskej škole i na verejnosti).

- Vytvárať podmienky vzdelávania podávaním dostatočného množstva informácií, usporadúvaním spoločných akcií s rodičmi, vzájomnou komunikáciou a vťahovaním rodičov do predškolského vzdelávania a chodu materskej školy. Prostredníctvom rozvíjajúcich činností s rodičmi vytvárať prostredie k eliminácii stereotypov a predsudkov.

3. Stupeň vzdelania:

ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

4. Vlastné zameranie školy

Vízia materskej školy: *Chceme byť materskou školou, v ktorej sa deti učia so sebou samým o sebe, s prírodou o prírode, s ľuďmi o ľuďoch*

Materská škola Oravský Biely Potok sídli v netypizovanej budove. Školský areál je bezpečne oplotený. Interiér je zariadený novým detským nábytkom, vybavený záujmovými a vzdelávacími centrami v súlade s potrebami detí. Spálňa s rozloženými ležadlami je stabilná. Trávnaté plochy školskej záhrady sú priestrané a využívané na pobyt detí s prenosnými sezónnymi pomôckami a stabilným záhradným vybavením – altánok, hojdačky, kolotoč. Ponúka rodičom a deťom nielen priateľské prostredie, ale aj kvalitné predškolské vzdelávanie. Vzhľadom k tomu, že sme jednotriedna materská škola, si uvedomujeme, že máme pred sebou deti vo veku od 3 do 6 rokov, ktoré majú špecifické osobitosti. Snažíme sa im poskytnúť komplexný podporný servis podľa ich výchovno-vzdelávacích potrieb. Zameriavame sa na výchovu k tvorivosti, prosociálnu výchovu a vzdelávanie. Pri rozvíjaní tvorivosti sa sústreďujeme najmä na osobnostný rozvoj dieťaťa

- ❖ na rozvoj fluencie (plynulosti) t. j. aby dieťa malo čo najviac nápadov na riešenie určitého problému, napríklad: čo najviac návrhov, ako mať čisté prostredie, ako vyzdobiť triedu atď.
- ❖ na rozvoj flexibility (pružnosti) t. j. aby návrhy a nápady detí boli čo najrozmanitejšie, aby neboli stereotypné, také ktoré sa opakujú, alebo napodobňujú iných,

- ❖ na rozvoj originality (jedinečnosti), t. j. aby návrhy a nápady boli zriedkavé, jedinečné
- ❖ na rozvoj fantázie, t. j. aby si dieťa vedelo predstavovať veci, udalosti v nových súvislostiach, aby dokázalo utvárať neobvyklé asociácie, aby nemalo strach z imaginácie, či už slovnej, obrázkovej, pohybovej, alebo symbolickej.

Snahou je vytvoriť prostredie materskej školy s priaznivou socioemočnou klímou s dôrazom na rozvoj tvorivosti a učenia formou hry. Pri vzdelávaní úzko spolupracovať s rodičmi, terénnymi pracovníkmi a ďalšími odborníkmi. V našej materskej škole chceme vytvoriť optimálny súbor podmienok a okolností pre deti predškolského veku, aby mali pocit, že prežili šťastné detstvo, detstvo v ktorom nechýba istota a harmónia dodávajúca silu k zodpovednému zvládnutiu neskorších úloh. Snažíme sa o to, aby sa výchova k tvorivosti, prosociálna výchova prelínali celým výchovno - vzdelávacím pôsobením, pretože rozvíja vyjadrovacie schopnosti a zručnosti vo vzťahu k prostrediu, hygienické návyky detí, citové vzťahy, poznatky o prírode a okolitom svete aj estetické vnímanie. V našej práci uprednostňujeme a uplatňujeme okrem tradičných metód, (názornosti, vysvetľovania, hodnotenia, praktickej činnosti, kladného vzoru, cvičenia a navykania, rozhovoru) aj aktivizačné metódy, (didaktické hry, diskusné metódy, situačné metódy, inscenačné metódy, hranie rolí, tvorivá dramatika a dramatické hry) a metódy na rozvoj tvorivosti (metódy na rozvoj tvorivého vnímania fantázie - cvičenia všímavosti, cvičenia empatie, rozvoj fantázie a predstavivosti, cvičenia relaxácie) a metódy tvorivého riešenia problémov .

V materskej škole využívame aj moderné stratégie výchovy a vzdelávania (individuálny prístup, zážitkové učenie, aktivizujúce metódy, aplikovanie humanistickej výchovy, využívanie IKT, úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa) a rôzne formy práce (frontálne individuálne, skupinové, dlhodobé, krátkodobé, organizované, spontánne, pravidelné – stále činnosti, nepravidelné – príležitostné, jednorazové – výnimočné aktivity, sezónne činnosti)

Za plnenie pedagogického zámeru školy zodpovedajú pedagogickí zamestnanci.

5. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia: od 1 do 4 rokov. Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijíma spravidla dieťa od troch do šiestich rokov jeho veku, výnimočne možno prijať dieťa od dvoch rokov veku. Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa, ktoré dovŕšilo šiesty rok veku a ktorému bol odložený začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky alebo mu bolo dodatočne odložené plnenie povinnej dochádzky. Forma výchovy a vzdelávania: celodenná s umožnením poldennej prevádzky podľa rozhodnutia rodičov.

6. Učebné osnovy

Učebné osnovy tvoria *vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí* Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Východiská plánovania výchovy a vzdelávania v materskej škole

Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole je vyjadrená v podobe rozpisu denných činností pre Materskú školu, v ktorom sú uvedené odporúčané časy trvania jednotlivých foriem a činností dňa v materskej škole.

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľka vychádza:

- zo zamerania a cieľov výchovy a vzdelávania materskej školy,
- z obsahu Školského vzdelávacieho programu „Bystrý medvedík“ a Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách
- ďalej z úrovne jednotlivých detí v triede podľa zistení (odpovedí na evaluačné otázky), ktorá učiteľke predurčuje plánovať výchovno-vzdelávacie činnosti a reagovať tak na odlišnosti detí vo vlastnostiach, schopnostiach, záujmoch,
- z materiálno-technických a priestorových podmienok, - z personálneho zabezpečenia výchovy a vzdelávania (aj z možnosti spolupráce s ďalšími subjektmi),
- z reálnych možností, ktoré materská škola má vo svojej lokalite má. Výchovno-vzdelávacie činnosti prispôbujeme povahe predprimárneho vzdelávania, okolnostiam a záujmom detí tak, aby sa jednotlivé výchovno-vzdelávacie oblasti prepájali. Pri plánovaní vychádzame zo špecifik jednotriednej materskej školy a jednotlivé aktivity a úlohy rozdeľujeme, dopĺňame a prispôbujeme na rôzne úrovne vývoja detí vo vekovo zmiešanej triede.
- voľba konkrétnej témy je plne na učiteľke nemusí sa riadiť postupnosťou ako sú uvedené v školskom vzdelávacom programe ani realizovať všetky témy jedného obsahového celku. Dĺžka ich realizácie spravidla počas jedného až dvoch týždňov je na uvážení a dohode učiteľiek.

Učebné osnovy sú zostavené z desiatich rámcových tematických celkov. Návrhy tém pre učiteľky (v Prílohe 1) sú orientačné, majú charakter odporúčaní. Učiteľky si môžu zvoliť navrhnuté témy, ktoré rozširujú, zužujú, prehĺbujú podľa potrieb detí, alebo vytvárajú úplne novú tému v rámci obsahového celku. Vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy majú z pohľadu viazanosti na obsahový celok v školskom vzdelávacom

programe, voliteľnosti učiteľkou a plánovanie cielených vzdelávacích aktivít rôzny charakter a podľa toho sú spracované v troch skupinách:

1. Vzdelávacie štandardy úzko viazané na obsahové celky, zaradené v obsahových celkoch ako ich pevná súčasť.
2. Vzdelávacie štandardy neviazané na obsahové celky. Tieto sú úplne voliteľné učiteľkou, ktorá si ich vyberá a volí na základe aktuálnych rozvojových potrieb a možností detí, prípadne situačného rozhodovania vyplývajúceho z prirodzených situácií vzniknutých detskou zvedavosťou.
3. Vzdelávacie štandardy dosahované priebežnými a bežnými dennými aktivitami bez potreby plánovať ich v rámci cielených vzdelávacích aktivít. Učebné stratégie a metódy výchovno - vzdelávacej činnosti majú odporúčací charakter, vyjadrujú typický postup dosahovania výkonových štandardov v rámci obsahového celku. Učiteľky volia aj dopĺňajú vychádzajúc z reálnych potrieb a možností detí tak, aby zabezpečili podmienky pre ich aktívne a zmysluplné učenie sa. Odporúčané učebné zdroje sú navrhnuté podľa reálnych podmienok a možností materskej školy Učiteľka ich vhodne dopĺňa podľa aktuálnej dostupnosti. Uprednostňuje učebné zdroje umožňujúce a podnecujúce aktivitu detí a prirodzenú detskú zvedavosť.

PRINCÍPY PLÁNOVANIA VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI PODĽA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIE PROGRAMU „Bystrý medvedík“.

1. V plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti sa vždy objavajú aj štandardy, ktoré nie sú zaradené explicitne v obsahovom celku. Tieto štandardy sú voliteľné učiteľkou, teda sa nemusia objaviť v plánoch inej triedy a inej učiteľky.
2. Štandardy viazané na konkrétny obsahový celok, sa musia objaviť v pláne počas trvania obsahového celku minimálne raz. Spravidla sa však objavujú aj viackrát na rôznej úrovni. Pri ich zaradení sa vždy prihliada na vzdelávacie potreby detí. Sú voliteľné aj pre iné obsahové celky.
3. Nie je určené, koľko rozvojových úrovní plánujeme. Plánovanie úrovní dosiahnutia cieľa je úplne v kompetencii učiteľky, ktorá najlepšie vie, aké sú deti v jej triede.
4. Učiteľka pri plánovaní dbá o vyvážený pomer zamerania činností podľa vzdelávacích oblastí a oblastí rozvoja osobnosti dieťaťa. Pomer zaradenia vzdelávacích oblastí ovplyvňuje aj aktuálna téma obsahového celku a jej charakter.
5. V pláne sa vždy musia objaviť aj zdravotné cvičenia. Sú premyslene naplánované tak, ako ostatné aktivity.
6. Dominujú činnosti, pri ktorých je dieťa aktívne, pasívne učenie sa obmedzuje na minimum.
7. Naplánované činnosti a ich množstvo musia rešpektovať tempo učenia sa detí v duchu „menej je viac“.

8. Využívame vzájomné učenia sa detí. Neizolujeme od seba vekové skupiny.
9. Vždy sa ich snažíme posunúť ďalej, netvoríme plány pre obsah, ale pre deti.

7. Vyučovací jazyk

Podľa § 12 je vyučovacím jazykom v materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky (slovenský jazyk).

8. Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Predprimárne vzdelanie získa dieťa **absolvovaním posledného roka predprimárneho vzdelávania**. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Predškolské vzdelávanie môže dieťa predčasne ukončiť ak nedovŕšilo šiesty rok veku pri dosiahnutí školskej spôsobilosti podľa vyjadrenia príslušného zriadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast, ktorí odporučia predčasné zaškolenie dieťaťa.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je **osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania**, ktoré vydáva materská škola s dátumom 30. jún príslušného kalendárneho roka *len na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu*.

9. Materiálno – technické a priestorové podmienky

Materská škola jednotriedna, budova je rodinný dom.

Interiér - na prízemí sa nachádza šatňa pre deti, chodba, jedáleň pre deti ktorá je aj trieda, herňa. Kuchyňa s príslušenstvom, kúpeľňa a wc pre deti a personál, spálňa je na poschodí. Trieda a herňa je zariadená nábytkom, hračkami a pomôckami z prevažne prírodných materiálov, poskytujúce dostatočný priestor pre pohyb, voľnú hru a ciele vzdelávacie aktivity detí.

Exteriér - súčasťou zariadenia je školská záhrada s altánkom, so železnými a drevenými preliezačkami na rozvoj obratnosti, hojdačkami, lavičkami na oddych, poskytujúcimi možnosti pre široké spektrum športových, bádateľských aj hrových aktivít detí.

Podrobnosti o potenciáli využitia priestorových podmienok pre výchovu a vzdelávanie sú rozpracované v kapitole *Vlastné zameranie školy*.

10. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí

Cieľom hodnotenia detí je zhodnotenie aktuálnej úroveň rozvoja osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach, ktoré je využité pre ďalšie plánovanie výchovno – vzdelávacej činnosti za účelom ďalších pozitívnych rozvojových zmien. Hodnotenie je prevažne pozitívne orientované, vyhýbame sa deficitnému modelu.

Princípy hodnotenia stoja na humanisticky orientovanej koncepcii:

1. Neporovnávame deti medzi sebou, sledujeme a posudzujeme individuálny pokrok dieťaťa - **individuálny prístup v hodnotení.**
2. Sumatívne hodnotenie realizujeme len v určitých intervaloch, alebo v prípade potreby. Preferujeme otvorené, formatívne hodnotenie - **otvorenosť hodnotenia.**
3. Zameriavame sa na úspechy a pokroky dieťaťa, nie na nedostatky- **pozitívna orientácia hodnotenia.**
4. Vždy sa pozeráme na dieťa ako osobnosť a celok - **komplexnosť hodnotenia.**
5. Vedíme deti k objektívnemu sebahodnoteniu vytváraním transparentných kritérií a autokorekcie - **tendencia k sebahodnoteniu a aktívny podiel dieťaťa na hodnotení.**
6. Hodnotia vždy najmenej dve osoby – učiteľky na triede. Sumatívne hodnotenie ako napríklad hodnotenie školskej spôsobilosti je konzultované a potvrdené externým hodnotením napr. psychológom - **objektívizácia hodnotenia.**

Pre hodnotenie, reflexiu a sebareflexiu využívame tieto formy hodnotenia:

Formatívne – priebežné každodenné hodnotenie, ktoré je orientované na podporu ďalšieho aktívneho učenia sa dieťaťa a ponúka rady a poučenie zamerané na zlepšenie budúcich výkonov. Formatívne hodnotenie je využívané priebežne počas školského roka prostredníctvom metód slovného hodnotenia, pedagogického pozorovania, rozhovoru, analýzy produktov činností a procesov, ktorými vznikli. Každé dieťa má svoje portfólio, ktoré je kľúčovou formou dokumentovania. Súčasťou formatívneho hodnotenia je sebahodnotenie detí prostredníctvom autokorektívnych pomôcok, jednoduchého slovného aj symbolického sebahodnotenia. Oblasťami hodnotenia sú oblasti rozvoja osobnosti dieťaťa podľa štruktúrovaného diagnostického portfólia.

Sumatívne – zhrňujúce hodnotenie, ktoré konštatuje stav dosiahnutia úroveň po dlhšom časovom úseku, ktorými sú výstupné diagnostikovanie, alebo posudzovanie školskej spôsobilosti. Zhrňujúce hodnotenie realizujeme dvakrát do roka, u detí rok pred plnením školskej dochádzky formou testovania školskej spôsobilosti interným (učiteľka) aj externým posudzovateľom (psychológ CPPP a P).

Oblasťami hodnotenia sú oblasti rozvoja osobnosti dieťaťa podľa štruktúrovaného diagnostického portfólia dieťaťa.

Učiteľky v jednotlivých triedach vedú **diagnostické portfólio dieťaťa**, ktoré slúži ako dokument poskytujúci pohľad o rozvoji osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach a podklad pre vstupnú, priebežnú a výstupnú diagnostiku.

V rámci spolupráce, po písomnom súhlase zákonného zástupcu dieťaťa, posúdi školskú pripravenosť Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Tvrdošín, Trstená.

11.Vnútorý systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov školy

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy predstavuje vyvážený pomer medzi vonkajším hodnotením a sebahodnotením. Obidva póly hodnotenia sú založené na kritériálnom hodnotení zostaveného podľa kompetenčného profilu učiteľky predprimárneho vzdelávania so zámerom sledovať zabezpečovanie kvality výchovy a vzdelávania v materskej škole pedagogickými zamestnancami.

Z pohľadu toho, kto hodnotí realizujeme:

- a)** sebahodnotenie a sebareflexia pedagogického zamestnanca formou sebareflexívneho dotazníka
- b)** hodnotenie pedagogického zamestnanca deťmi – formou rozhovoru
- c)** ročné hodnotenie pedagogického zamestnanca riaditeľom – formou hospitácií, analýzou pedagogickej dokumentácie, hodnotiaceho rozhovoru.

Problematika je podrobne rozpracovaná v ročnom pláne vnútornej kontroly školy a ročnom hodnotení PZ

Príloha č.1

OBSAHOVÝ CELOK	TÉMY
Doma a v materskej škole	<i>Vitajte v škôlke Ja a moji kamaráti Tety čo sa o nás starajú Po ceste bezpečne</i>
Jeseň pani bohatá	<i>Jeseň Ako sa mení Zem –Jeseň sa oblieka Počasie v jeseni Stromy a kríky</i>
Neskorá jeseň	<i>Zdravá výživa Pracovné profesie Keď som zdravý</i>
Čarovné Vianoce	<i>Privítajme Mikuláša Zvieratá v zime Karneval</i>
Zima je zimička	<i>Ročné obdobia Zimné športy Dni v týždni Prírodné javy</i>
Čas radosti - veselosti	<i>Včera dnes a zajtra Zvieratá v zime Karneval Moje telo</i>
Vykuklo slniečko	<i>Jar v prírode Prírodné javy Domáce zvieratá Veselá Veľká noc</i>
Môj domov	<i>Farby a ja Jarné kvety Potulky Slovenskom Listnaté a ihličnaté stromy</i>
Máj, máj zelený	<i>Moja rodina Pracovné činnosti Geografia okolia Lúčne kvety</i>
Leto letí má zelené krídelká	<i>Exotické zvieratá Pri vode a v lese Hurá, leto volá</i>